

Upplands Väsby kommun

► NVI Älvsunda 7:8 m.fl., Vid Marabouområdet, Upplands Väsby kommun

Uppdragsnr.: 1089014 Revision: 2 Datum: 2024-04-19

Foto: Norconsult Sverige AB

Uppdragsgivare: Upplands Väsby kommun
Uppdragsgivarens kontaktperson: Marzieh Chaland
Konsult: Norconsult Sverige AB, Hantverkargatan 5K, 112 21 Stockholm
Uppdragsledare: Karolina Ehrén
Teknikansvarig: Cecilia Rätz
Handläggare: Malin Jonsson

Revision	Datum	Beskrivning	Upprättat	Granskat	Godkänt
2	2024-04-19	Slutversion	Malin Jonsson	Malin Jonsson	Cecilia Rätz
1	2024-03-19	Handling för externgranskning	Malin Jonsson	Anneli Nilsson	Cecilia Rätz

Detta dokument är framtaget av Norconsult Sverige AB som del av det uppdrag dokumentet gäller. Upphovsrätten tillhör Norconsult Sverige AB. Beställaren har, om inte annat avtalats, endast rätt att använda och kopiera redovisat uppdragsresultat för uppdragets avsedda ändamål.

► Summering

En naturvärdesinventering på förstudienivå bas har genomförts för fastigheterna Älvsunda 7:8, Älvsunda 7:9 samt Älvsunda 7:11, Upplands Väsby kommun, Stockholms län för att pröva förutsättningarna för skoländamål. Kartläggningen av naturvärden gjordes genom en analys av befintliga data över området samt genom två platsbesök.

I samband med naturvärdesinventeringen identifierades 6 preliminära naturvärdesobjekt varav 5 fick den preliminära naturvärdesklassen 4 och ett nådde upp till naturvärdesklass 3. Området med naturvärdesklass 3 ligger utanför planområdets gräns. Majoriteten av den inventerade ytan utgörs av antropogena miljöer. De högsta naturvärdena bedöms utgöras av ett solbelyst bryn med den rödlistade arten reliktböck, strax öster om planområdet, men även den sammanlagda mängden blommande och bärande träd och buskar.

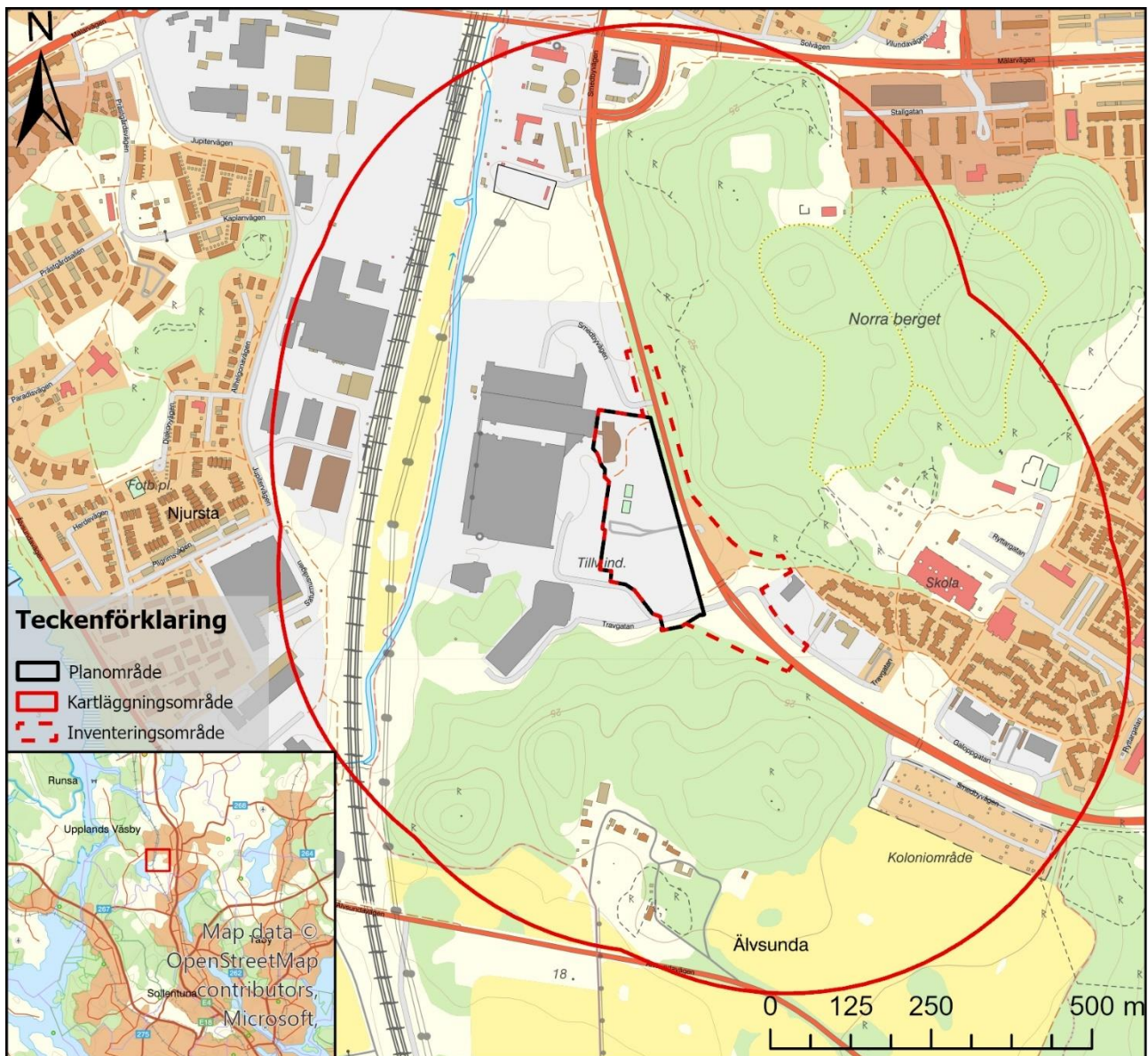
Naturvärdesinventeringen har med anledning av årstiden gjorts på förstudienivå med kompletterande platsbesök.

► Innehåll

1	Inledning	4
2	Metodbeskrivning	5
2.1	Naturvärdesinventering enligt svensk standard	5
2.1.1	Arbetets genomförande	5
3	Naturmiljön	9
4	Förstudie	14
4.1	Tidigare dokumenterade naturvärden	14
4.2	Tidigare noterade värdearter	14
5	Resultat från platsbesök	17
5.1	Naturvärdesobjekt	17
	Noterade värdearter	17
	Naturvärdesbiotoper	18
6	Samlad bedömning	19
7	Referenser	20

1 Inledning

Norconsult Sverige AB (Norconsult) har på uppdrag av Upplands-Väsby kommun genomfört en naturvärdesinventering (NVI) i området Älvsunda, Upplands-Väsby kommun, Stockholm (figur 1). Bakgrunden till utredningarna är att kommunen har påbörjat arbetet med en ny detaljplan för fastigheterna Älvsunda 7:8, Älvsunda 7:9 och Älvsunda 7:11, i syfte att pröva förutsättningar för skoländamål.

Figur 1: Översiktsskarta över kartläggningsområde och inventeringsområde för NVI:n i Älvsunda, Upplands-Väsby kommun (Bakgrundskarta: Topografiska webbkartan, Länsstyrelsen, 2024).

2 Metodbeskrivning

2.1 Naturvärdesinventering enligt svensk standard

2.1.1 Kartläggningstyp

Denna naturvärdesinventering har genomförts enligt kartläggningstyp *Naturvärdesinventering förstudie bas* enligt svensk standard SS 199000:2023 och har utförts med ett kompletterande platsbesök i inventeringsområdet. Förstudien har inbegripit en sammanställning av tidigare dokumenterade naturvärden och värdearter i området. Begreppet värdearter är nytt enligt SS 199000:2023 och inkluderar "naturvårdsarter", ett begrepp som har myntats av Artdatabanken. Det beskrivs som ett samlingsbegrepp för arter som behöver uppmärksammas inom naturvården, dvs arter som är extra skyddsvärda, antingen genom att själva vara av särskild vikt eller genom att de indikerar att områden eller naturtyper är särskilt viktiga ur ett naturvårdsperspektiv (Hallingbäck 2013).

I begreppet ingår rödlistade arter, fridlysta arter, arter förtecknade i EU:s art- och habitatdirektiv, ansvarsarter, nyckelarter och signalarter. För en närmare förklaring av dessa begrepp, se faktarutan på sida 5. Inom denna naturvärdesinventering så tas rödlistade arter, fridlysta arter, signalarter och övriga värdearter upp. Övriga värdearter kan vara arter som indikerar förekomst i miljön men inte finns förtecknade i officiell lista.

Enligt svensk standard klassificeras naturvärdesbiotoper i fyra värdeklasser:

- Naturvärdesklass 1 – högsta naturvärde
- Naturvärdesklass 2 – högt naturvärde
- Naturvärdesklass 3 – påtagligt naturvärde
- Naturvärdesklass 4 – visst naturvärde

Naturområden som faller inom någon av de fyra värdeklasserna benämns naturvärdesbiotoper och kan anses ha förhöjda naturvärden i förhållande till övrig natur. En mer utförlig beskrivning av de olika naturvärdes-klassernas innebörd finns i Tabell 1.

Bedömningen av naturvärdesklass sker utifrån två olika parametrar:

- Artvärde (värde utifrån förekomst av värdearter och organismsamhällen)
- Biotopvärde (biotopens tillstånd, sällsynthet och ekologiska funktion inklusive biotopkvaliteter)

Utöver naturvärdesbiotoper ska även landskapsområden med särskild betydelse för biologisk mångfald, så kallade värdelandskap, avgränsas och beskrivas, i den mån sådana finns. Värdelandskap är större områden som har betydelse för biologisk mångfald på landskapsnivå och ska avgränsas till exempel när landskapet har en påtaglig täthet av naturvärdesbiotoper och det finns goda förutsättningar för överlevnad, utveckling och spridning av fridlysta och rödlistade arter på landskapsnivå. Det berörda inventeringsområdet bedöms/ inte ingå i något värdelandskap.

2.1.2 Arbetets genomförande

Kartläggningsområdet för naturvärdesinventeringen innefattar ett inventeringsområde vilket är cirka 6,8 ha stort, samt ett förstudieområde vilket innefattar inventeringsområdet samt en buffertzon runt om på 500 m (Figur 1). Planområdet för projektet är inom inventeringsområdet, dock täcker inventeringsområdet in en större yta än enbart planområdet. En förstudie av kartläggningsområdet har genomförts av biologerna Cecilia Rätz och Malin Jonsson. Informationen är hämtad från tidigare genomförda naturinventeringar,

ortofoton och historiska kartor från Lantmäteriet och offentlig geodata från Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket. Förstudien genomfördes under perioden 2024-01 till 2024-03. Platsbesöken genomfördes den 02-02-2024 samt den 06-03-2024 av biologen Cecilia Rätz där värdeelement, värdearter samt invasiva arter som trots tid på året, på ett säkert sätt kunde identifieras, noterades. Platsbesöket gjordes för inventeringsområdet. Då platsbesöket genomfördes utanför den för den geografiska angivna inventeringssäsongen enligt standarden (20 april-30 oktober), kunde enbart preliminära bedömningar av naturvärdesklasser göras.

Ett uttag från Artdatabanken av tidigare observerade arter, inklusive skyddsklassade arter har tillhandahållits från Artdatabanken 2024-02-07. Inga skyddsklassade arter har rapporterats i området.

FAKTARUTA

Skyddade arter

Artskyddsförordningen omfattar bestämmelser för skyddade djur- och växtarter. Enligt förordningen är det bl a förbjudet att döda eller störa vissa djurarter som finns förtecknade i förordningens bilaga samt att skada eller förstöra dessa djurs fortplantningsområden eller viloplatser. Exempel på sådana arter är större vattensalamander, åkergroda, hasselsnok och läderbagge. Förordningen tar även upp andra arter, men för alla arter gäller inte samma starka skydd. För vissa arter som omfattas av EU:s habitatdirektiv finns även ett krav att speciella bevarandeområden (dvs Natura 2000-områden) skall utses.

Fridlysta arter

Naturvårdsverket och länsstyrelserna har upprättat särskilda föreskrifter om fridlysta arter i landet eller delar av landet. Dessa arter är skyddade mot exempelvis plockning, insamling och viss markexploatering. Alla grod- och kräldjur, fladdermöss och orkidéer är exempel på djur- och växtgrupper som är fridlysta i hela landet. Blåsippa är exempel på en art som har olika regler för olika delar av landet. En markexploatering som riskerar att skada fridlysta arter kräver att man ansöker om dispens hos länsstyrelsen.

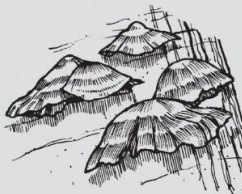
Rödlistade arter

ArtDatabanken, som är en för Sveriges lantbruksuniversitet och Naturvårdsverket gemensam enhet, har via olika flora- och faunavårdskommittéer angivit vilka svenska växt- och djurarter som bör klassas som hotade eller missgynnade. Dessa arter kallas gemensamt för rödlistade arter. Arterna anges i sex kategorier och följer det system som Internationella Naturvårdsunionen (IUCN) presenterat för global rödlistning:

- RE. Försvunnen (Regionally Extinct)
- CR. Akut hotad (Critically Endangered)
- EN. Starkt hotad (Endangered)
- VU. Sårbar (Vulnerable)
- NT. Nära hotad (Near Threatened)
- DD. Kunskapsbrist (Data Deficient)

Signalart

En art vars förekomst signalerar att miljön där den påträffats kan ha höga naturvärden kallas ibland signalart. En lista av signalarter har sammanställts av Skogsstyrelsen och dessa används som stöd vid inventering av nyckelbiotoper, dvs skogsmiljöer med höga naturvärden. Signalarterna omfattar kärlväxter, lavar, mossor och svampar eftersom dessa grupper lämpar sig bäst för inventering av nyckelbiotoper. De krav som en signalart skall uppfylla är enligt Skogsstyrelsen:

- Någorlunda vanlig med en jämn utbredning så att arten ofta finns där naturvärdet är högt.
- Starkt knuten till skogsbiotoper med höga naturvärden. Arten påträffas sällan där naturvärdet är lågt.
- Lätt att upptäcka i fält.
- Kan identifieras i fält. Saknar närstående förväxlingsbara arter.

En förteckning över signalarter för ängs- och betesmarker har tagits fram av Jordbruksverket.

Tabell 1. Förklaring av de olika naturvärdesklasserna. Tabellen är tagen från SS 199000 2023.

Naturvärdesbiotoper	Högre naturvärde	
	Högsta naturvärde Naturvärdesklass 1	Mycket stor särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper som har god överensstämmelse med ett referenstillstånd för naturliga ekosystem. Innehåller mycket goda livsmiljöer för naturvårdsarter och nästan alltid med inslag av rödlistade och hotade arter. Områden med högsta naturvärde är särskilt viktiga värdekärnor för biologisk mångfald i en nationell och regional grön infrastruktur. Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.
	Högt naturvärde Naturvärdesklass 2	Stor särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper som har väsentliga kvaliteter, typiska för naturliga ekosystem. Innehåller goda livsmiljöer för naturvårdsarter, ofta med inslag av rödlistade och hotade arter. Områden med högt naturvärde är värdekärnor för biologisk mångfald i en nationell och regional grön infrastruktur. Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.
	Påtagligt naturvärde Naturvärdesklass 3	Påtaglig särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper som har typiska kvaliteter för naturliga ekosystem men som kan vara delvis påverkade eller saknar längre kontinuitet och därför inte uppfyller kriterier för naturvärdesklass 1 eller 2. Innehåller oftast livsmiljöer för naturvårdsarter. Bidrar till en nationell och regional grön infrastruktur för biologisk mångfald. Den totala arealen av dessa områden har särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha stor särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald.
	Visst naturvärde	
	Visst naturvärde Naturvärdesklass 4	Viss särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper med vissa kvaliteter av betydelse för biologisk mångfald. Kan innehålla livsmiljöer för naturvårdsarter. Bidrar till grön infrastruktur för biologisk mångfald åtminstone på lokal nivå. Den totala arealen av dessa områden har viss särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald.

3 Naturmiljön

Inventeringsområdet består av gräsmarksytor, två långsmala buskageområden bestående av buskar och mindre träd, samt hårdgjorda ytor i form av bilvägar, gång- och cykelbanor, gångbanor och parkeringar (Figur 2). Inom inventeringsområdet finns en skolbyggnad med tillhörande skolgård. I nordsydlig riktning löper bilvägen Smedbyvägen vilken i områdets södra del korsas av Travgatan. Mellan Smedbygatan och gång-och cykelvägen går ett dike. Inventeringsområdets östra kant löper delvis längsmed utkanten av ett skogsområde där skogens yttersta del är inom inventeringsområdet. Skogen är en blandskog till största del bestående av barrträd. Skogsbrynet består av lövträd. Områdets sydvästra del gränsar även det mot ett skogsområde där yttersta delen av skogsbrynet är inom inventeringsområdet. Skogen är en blandskog där delar av skogen är tämligen ung då den avverkades år 2001 (Skogsstyrelsen, 2024). Skogsbrynet inom inventeringsområdet består av lövträd. Inventeringsområdet är beläget i delavrinningsområde *Inloppet i Oxundasjön* och tillhör huvudavrinningsområde *Norrström* (VISS, 2021). Väster om området finns parkering samt ett mindre fabriksområde. Sydöst om området är ett bostadsområde, en besöksgård med höns, får och grisar (Upplands Väsby kommun, 2023). Exempelmiljöer från inventeringsområdet finns i figur 3-6.

Figur 2: Inventeringsområdet för naturvärdesinventeringen i Älvsunda, Upplands Väsby kommun.

Figur 3: Exempelmiljö från området. Foto: Cecilia Rätz

Figur 5: Exempelmiljö från området. Foto: Cecilia Rätz

Figur 4: Exempelmiljö från området. Foto: Cecilia Rätz

Figur 6: Exempelmiljö från området. Foto: Cecilia Rätz

4 Förstudie

4.1 Tidigare dokumenterade naturvärden

I analyserad geodata för området identifierades inga tidigare dokumenterade naturvärden. Längs med områdets östra gräns del löper inom området delar av en historisk färdväg och öster om området finns ett historiskt gravfält, båda klassade som fornlämningar (Riksantikvarieämbetet, 2018). Inom inventeringsområdet finns inga vattendrag, hav eller sjöar. Genom förstudieområdets västra del rinner Oxundaån-Väsbyån (Figur 1).

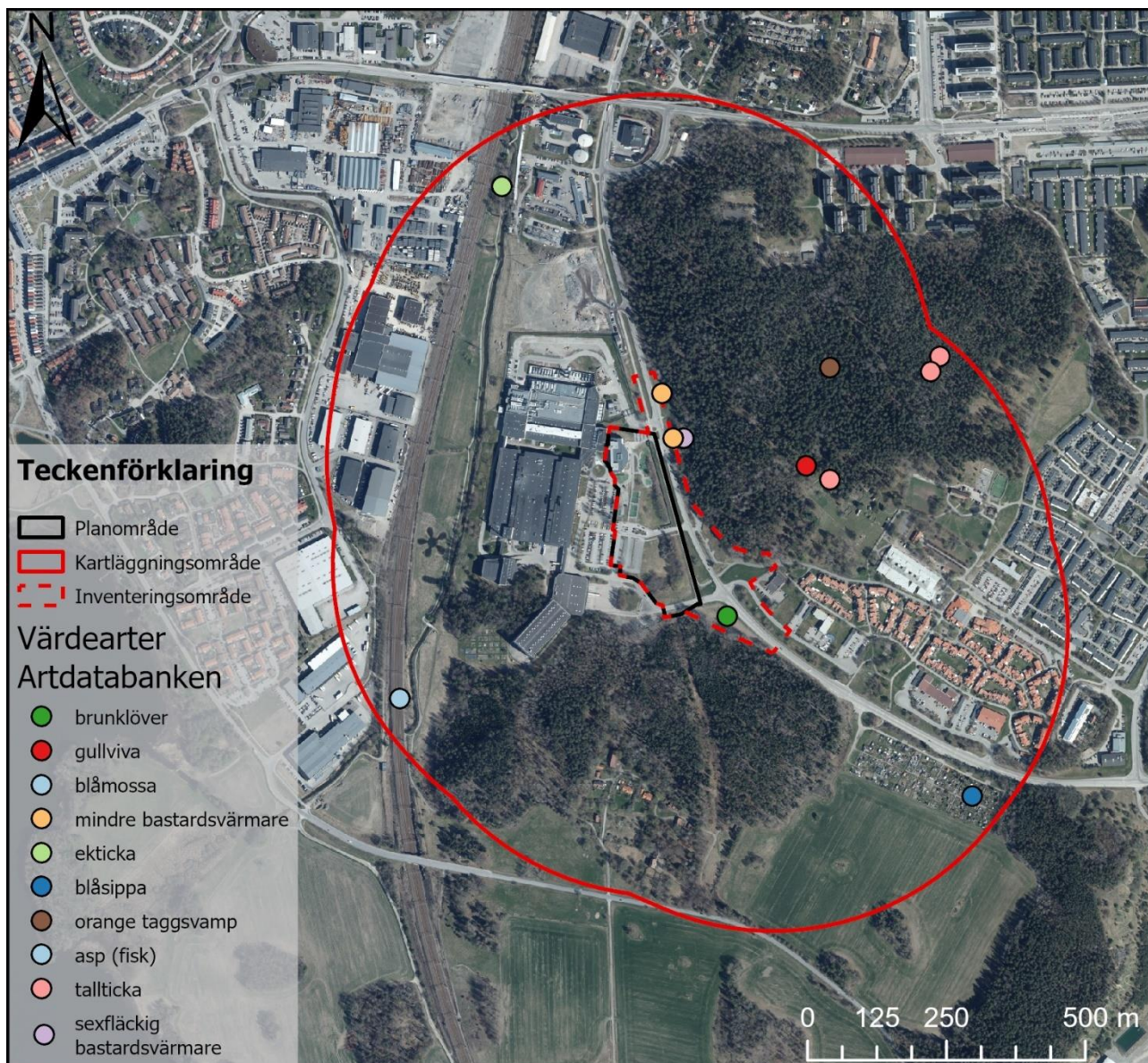
4.2 Tidigare noterade värdearter

I det analyserade underlaget från Artdatabanken har observationer som rapporterats inom inventeringsområdet prioriterats men även rapporter strax utanför inventeringsområdet har tagits med då det handlat om arter som rör sig, eller om miljön inom inventeringsområdet har för arten bedömts relevant (7 samt figur 8).

Tidigare noterade värdearter inom inventeringsområdet är brunklöver, sexfläckig bastardsvärmare, mindre bastardsvärmare och gullviva. Gullviva är en fridlyst art enligt Artskyddsförordningen 9 § i hela landet, samt indikatorart för ängs- och betesmark enligt Jordbruksverket **Invalid source specified..** Av dessa är brunklöver, sexfläckig bastardsvärmare samt mindre bastardsvärmare rödlistade, samtliga klassade som "Nära hotad" (NT) (SLU Artdatabanken, 2020). Inom förstudieområdet finns ytterligare noterade värdearter där majoriteten är knutna till det större skogsområdet i karteringsområdets nordöstra del (Figur 7) (Tabell 2).

Inom förstudieområdet finns tidigare rapporter om fåglar där flertalet av fågelarterna är rödlistade (tabell 2). De tidigare rapporterade fågelarterna tycks vara knutna till de båda skogsområdena inom förstudieområdet, samt till miljön i och kring ån. Enstaka tidigare rapporter finns även från bostadsområdet i de östra delarna av förstudieområdet (Figur 8) (Tabell 3).

Den svenska rödlistan grupperar arterna i enlighet med internationella kriterier i ett system med fem kategorier för olika grad av risk för utdöende: Akut hotad (CR), Starkt hotad (EN), Sårbar (VU), Nära hotad (NT) och Livskraftig (LC) (se även faktaruta på sida 6). De tre kategorierna CR, EN och VU kallas gemensamt för "hotade" och här återfinns arter som inte uppnår gynnsam bevarandestatus och de olika kategorierna motsvarar risken för utdöende ur den svenska floran eller faunan.

Figur 7: Observerade värdearter från Artdatabankens underlag mellan 2000-01-01 och 2024-02-07 inom kartläggningsområdet. Fåglar ej inkluderade.

Figur 8: Observerade naturvårdsarter av fåglar från Artdatabankens underlag mellan 2000-01-01 och 2024-02-07 inom kartläggningsområdet.

Tabell 2: Tidigare dokumenterade fynd av värdearter exklusive fågel mellan 2000-01-01 och 2024-02-07 inom kartläggningsområdet.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Fyndår	Naturvård
Blåmossa	<i>Leucobryum glaucum</i>	2023	Signalart enligt Skogsstyrelsen
Orange taggsvamp	<i>Hydnellum aurantiacum</i>	2023	Rödlistad art (NT)
Tallticka	<i>Porodaedalea pini</i>	2016, 2023, 2024	Rödlistad art (NT)
Ekticka	<i>Fomitiporia robusta</i>	2023	Rödlistad art (NT)
Asp (Fisk)		2003	Rödlistad art (NT). Skyddad enl. Bernkonventionen bilaga 3.
Mindre bastardsvärmare	<i>Zygaena viciae</i>	2020	Rödlistad art (NT)
Sexfläckig bastardsvärmare	<i>Zygaena filipendulae</i>	2020	Rödlistad art (NT)
Gullviva	<i>Primula veris</i>	2020	Fridlyst art enl. Artskyddsförordningen 9 § i hela landet. Signalart ängs- och betesmark.
Brunklöver	<i>Trifolium spadiceum</i>	2020	Rödlistad art (NT)
Blåsippa	<i>Hepatica nobilis</i>	2023	Fridlyst art enl. Artskyddsförordningen 8 § i Stockholms län, 9 § i hela landet.

Tabell 3: Tidigare dokumenterade fynd av fågelarter mellan 2000-01-01 och 2024-02-07 inom kartläggningsområdet. Enbart fynd av fågel med rapporterad aktivitet indikerande på bo eller häckning har inkluderats.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Fyndår	Naturvård
Brun kärrhök	<i>Circus aeruginosus</i>	2010	Fridlyst art enl. 4 § Artskyddsförordningen. Bilaga 1 (B)
Backsvala	<i>Riparia riparia</i>	2005, 2007, 2008	Fridlyst art enl. 4 § Artskyddsförordningen. Rödlistad art (VU)
Trädlärka	<i>Lullula arborea</i>	2008	Fridlyst art enl. 4 § Artskyddsförordningen. Bilaga 1 (B)
Tofsvipa	<i>Vanellus vanellus</i>	2022	Fridlyst art enl. 4 § Artskyddsförordningen. Rödlistad art (VU)

Fiskmåås	<i>Larus canus</i>	2010, 2011, 2012, 2012	Fridlyst art enl. 4 § Artskyddsförordningen. Rödlistad art (NT)
Buskskvätta	<i>Saxicola rubetra</i>	2007	Fridlyst art enl. 4 § Artskyddsförordningen. Rödlistad art (NT)
Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	2023	Fridlyst art enl. 4 § Artskyddsförordningen. Rödlistad art (NT)
Rörsångare	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	2012	Fridlyst art enl. 4 § Artskyddsförordningen. Rödlistad art (NT)
Ärtsångare	<i>Curruca curruca</i>	2020	Fridlyst art enl. 4 § Artskyddsförordningen. Rödlistad art (NT)
Grönsångare	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	2008, 2010, 2011, 2022	Fridlyst art enl. 4 § Artskyddsförordningen. Rödlistad art (NT)
Svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	2010	Fridlyst art enl. 4 § Artskyddsförordningen. Rödlistad art (NT)
Stare	<i>Sturnus vulgaris</i>	2010	Fridlyst art enl. 4 § Artskyddsförordningen. Rödlistad art (VU)
Grönfink	<i>Chloris chloris</i>	2023	Fridlyst art enl. 4 § Artskyddsförordningen. Rödlistad art (EN)
Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	2022	Fridlyst art enl. 4 § Artskyddsförordningen. Rödlistad art (NT)

5 Resultat från platsbesök

5.1 Naturvärdesobjekt

Noterade värdearter

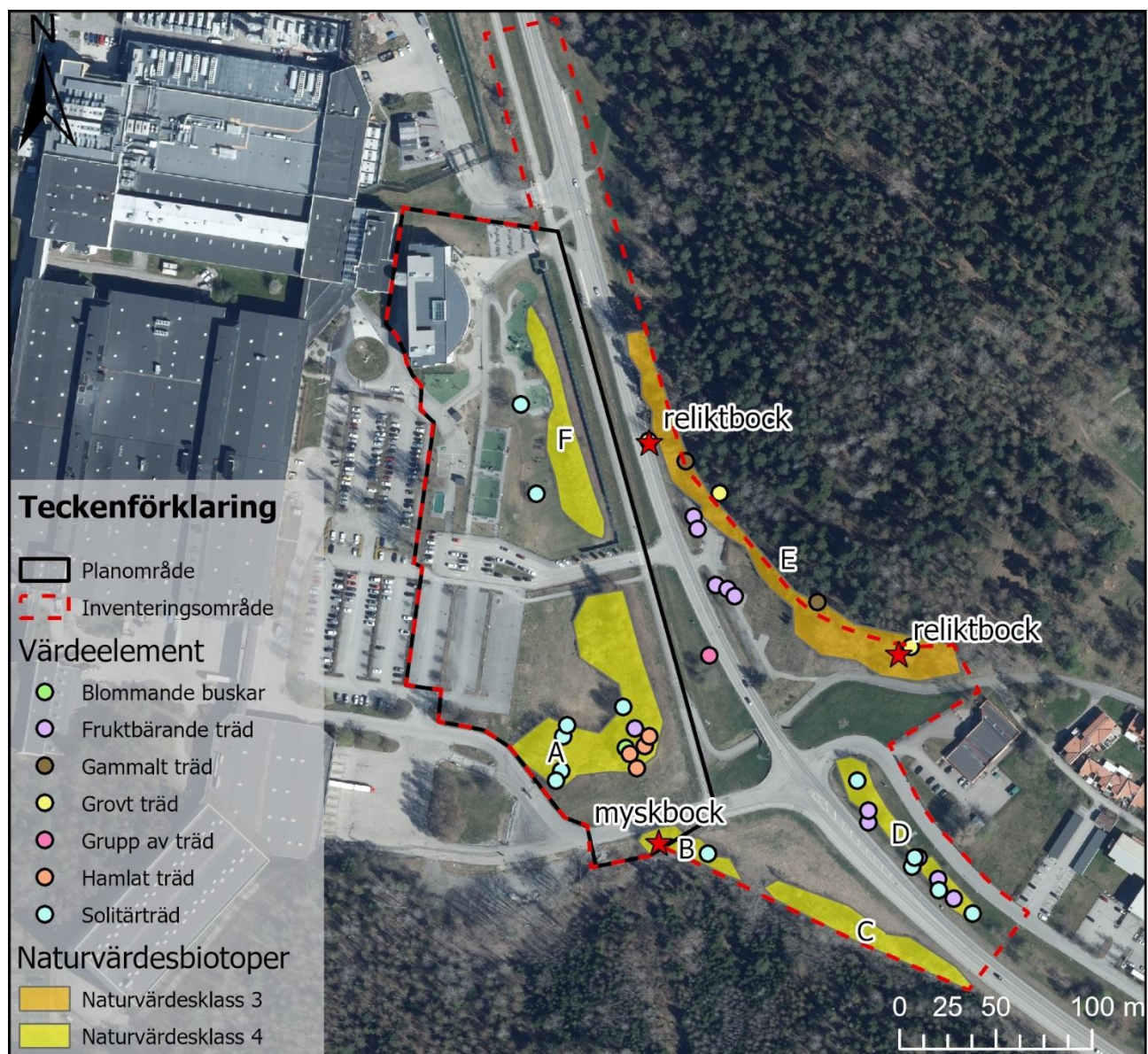
Under fältinventeringen för denna naturvärdesinventering noterades spår i form av gnag av värdearterna myskbock på en gammal sälj och spår av reliktböck på två gamla tallar i solbelyst bryn (Figur 9), (tabell 4).

Tabell 4: Funna värdearter vid platsbesöket den 02-02-2024 samt den 06-03-2024 inom inventeringsområdet.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Naturvård
Reliktböck	<i>Nothorhina muricata</i>	Rödlistad art (NT), signalart enligt Skogsstyrelsen
Myskböck	<i>Aromia moschata</i>	Signalart enligt Skogsstyrelsen

Naturvärdesbiotoper

Vid naturvärdesinventeringen avgränsades sex naturvärdesbiotoper med värden för den biologiska mångfalden. Av dessa bedöms fem omfattas av naturvärdesklass 4 och en av naturvärdesklass 3 (Figur 9). Se bilaga 1 för beskrivning av naturvärdesbiotoperna. Flera objekt utgörs av antropogena miljöer. De högsta naturvärdena bedöms utgöras av ett solbelyst bryn med den rödlistade arten reliktbody. Viktig för den biologiska mångfalden är även den sammanlagda mängden blommande och bärande träd och buskar.

Figur 9: Karta över funna värdearter, värdeelement samt naturvärdesbiotoper vid inventeringstillfällena den 02-02-2024 samt den 06-03-2024 inom inventeringsområdet.

6 Samlad bedömning

Inventeringsområdet är beläget i stadsmiljö och således starkt påverkat av människan, både vad gäller naturtypernas karaktär och i form av mänsklig närvaro som märks t ex i form av slitage på mark och buller. Det innebär begränsningar för viss biologisk mångfald men det finns även arter som trivs och gynnas av vissa former av störning och mänsklig aktivitet. Inga höga naturvärden har identifierats varken inom planområdet eller inventeringsområdet. I en hårt exploaterad miljö kan dock alla ytor som kan hysa biologisk mångfald anses vara viktiga.

Föreliggande naturvärdesinventering är gjort på förstudienivå med ett kompletterande platsbesök vilket innebär att alla bedömningar är preliminära.

Flera av de identifierade naturvärdesobjekten är antropogena miljöer som utgörs av blommande och bärande träd och buskar. Även många solitära blommande och bärande träd har kartlagts som värmeelement. Sammantaget har området en stor blomning och bidrar med en stor nektarresurs samt rikligt med bär under sensommar. Dessa resurser gynnar framför allt insekter och fåglar.

Stor del av inventeringsområdet utgörs av gräsmarksytor. Vissa av dem sköts intensivt genom gräsklippning medan andra tycks slås sent eller inte alls. Inslag av örter förekommer i varierande grad men är av trivialt slag.

I inventeringsområdets utkanter har värdefulla brynzoner identifierats. I söder finns nordöstvända bryn dominerade av ung asp vilket är ett trädslag som utgör ett substrat för många arter, både insekter, lavar och vedsvampar, vilket delvis sträcker sig in inom planområdet. Här noterades även värdearten myskbock. På andra sidan vägen finns ett sydvästvänt bryn av taigakarakter. Trädskiktets sammansättning är varierad, både vad gäller trädslag och ålder. De äldsta träden utgörs av tallar som också är de träd som har det största värdet. Spår av den rödlistade arten reliktbock noterades på två av de gamla och solbelysta tallarna vilka utgör inventeringsområdets högsta värden tillsammans med den sammanlagda blomningen. Inom planområdet identifierades, utöver brynmiljön som beskrivs ovan, ytterligare två naturvärdesobjekt klassade preliminärt till naturvärdesklass 4. Dessa innefattar antropogen terrester miljö utan funna artvärden men innefattande vissa naturvärden så som träd och buskar, vilket ger boplats och skydd åt andra arter.

7 Referenser

ArtDatabanken SLU, 2023, *Nationellt skyddsklassade arter*. Version 2023-12-11. Tillgänglig:

Hallingbäck (red.) 2013. *Naturvårdsarter*. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

Riksantikvarieämbetet. (2018). Hämtat från Fornsök: <https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/fbcd97fe-58bb-4ff4-a402-7eb2bb17a4f3>

Skogsstyrelsen. (2023). *Komplett förteckning över Skogsstyrelsens signalarter*. Jönköping: Skogsstyrelsen.

Skogsstyrelsen. (2024). Hämtat från Avverkningsanmälningar:
<https://geodpags.skogsstyrelsen.se/geodataport/feeds/UtfordAvverk.xml>

SLU Artdatabanken. (2020). *Rödlistade arter i Sverige 2020*. Uppsala: SLU.

Upplands Väsby kommun. (2023). Hämtat från Vikingagården Gunnes gård:
<https://www.upplandsvasby.se/gunnes-gard/om-gunnes-gard/djuren-pa-garden>

VISS. (2021). *VISS Vatteninformation Sverige*. Hämtat från Enkla vattenkartan : <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=3e0dd9145e6e44f298111f47f5b4184d>

Bilaga 1

Uppdragsnamn: NVI Älvsunda 7:8 m.fl., Vid Marabouområdet, Upplands Väsby kommun
Uppdragsnr: 108 90 14

Upplands Väsby kommun

NVI Älvsunda 7:8 m.fl., Vid Marabouområdet, Upplands Väsby kommun

Detta dokument är framtaget av Norconsult Sverige AB som del av det uppdrag dokumentet gäller. Upphovsrätten tillhör Norconsult Sverige AB. Beställaren har, om inte annat avtalats, endast rätt att använda och kopiera redovisat uppdragsresultat för uppdragets avsedda ändamål.

Bilaga 1

Nedan följer objektbeskrivning för varje naturvärdesbiotop.

Förkortningarna gällande naturvårdsarter har följande betydelse:

F = Fridlyst art enligt 8 eller 9 § Artskyddsförordningen

N = Fridlyst art enligt 4 och/eller 6 §§ Artskyddsförordningen

S = Signalart enligt Skogsstyrelsen eller Jordbruksverket

NT = Rödlistad i kategorin "nära hotad"

EN = Rödlistad i kategorin "starkt hotad"

Bilaga 1

Uppdragsnamn: NVI Älvsunda 7:8 m.fl., Vid Marabouområdet, Upplands Väsby kommun
Uppdragsnr: 108 90 14

Objekt ID A	A
Fältbesök	2024-02-02
Inventerare	Cecilia Rätz
Naturtyp	Antropogen terrester miljö
Biotoptyp	Planterade buskar
Beskrivning	Buskage med slån, hassel, ung ek och beskuren lind. Gammalt fågelbo visar att buskaget har använts vid häckning.
Biotopvärde	Visst biotopvärde
Artvärde	Lågt artvärde
Värdearter	Inga värdearter påträffade
Naturvärdesklass	Naturvärdesklass 4, visst naturvärde (preliminär bedömning pga förstudienivå)
Motivering	Objektet har visst biotopvärde då det ger skydd och bomöjligheter åt flera organismgrupper, bland annat häckande fåglar (se fågelbo i bild nedan). Slån bidrar med nektar och bär vilket ytterligare styrker biotopvärdet.

Bilaga 1

Uppdragsnamn: NVI Älvsunda 7:8 m.fl., Vid Marabouområdet, Upplands Väsby kommun
Uppdragsnr: 108 90 14

Objekt ID	B
Fältbesök	2024-02-02
Inventerare	Cecilia Rätz
Naturtyp	Skog och buskmark
Biotoptyp	Bryn
Beskrivning	Bryn med ung asp och en gammal sälj i det södra hörnet där gnag av myskbock finns.
Biotopvärde	Visst biotopvärde
Artvärde	Visst artvärde
Värdearter	myskbock
Naturvärdesklass	Naturvärdesklass 4, visst naturvärde (preliminär bedömning pga förstudienivå)
Motivering	Gränszoner som bryn innebär vanligtvis livsmiljöer åt många arter. Asp är ett viktigt substrat för flera organismgrupper, liksom gammal sälj som förekommer i det södra hörnet. På den finns spår av myskbock som ger ett visst artvärde.

Bilaga 1

Uppdragsnamn: NVI Älvsunda 7:8 m.fl., Vid Marabouområdet, Upplands Väsby kommun
Uppdragsnr: 108 90 14

Objekt ID	C
Fältbesök	2024-02-02
Inventerare	Cecilia Rätz
Naturtyp	Skog och buskmark
Biotoptyp	Bryn
Beskrivning	Bryn med ung asp
Biotopvärde	Visst biotopvärde
Artvärde	Lågt artvärde
Värdearter	Inga värdearter påträffade
Naturvärdesklass	Naturvärdesklass 4, visst naturvärde (preliminär bedömning pga förstudienivå)
Motivering	Gränzoner som bryn innebär vanligtvis livsmiljöer åt många arter. Asp är ett viktigt substrat för flera organismgrupper och ger ett visst biotopvärde. Eftersom inga värdearter påträffades får objektet ett lågt artvärde.

Bilaga 1

Uppdragsnamn: NVI Älvsunda 7:8 m.fl., Vid Marabouområdet, Upplands Väsby kommun
Uppdragsnr: 108 90 14

Objekt ID	D
Fältbesök	2024-02-02
Inventerare	Cecilia Rätz
Naturtyp	Antropogen terrester miljö
Biotoptyp	Planterade buskar
Beskrivning	Buskage med inslag av unga träd och ros, vilka ger nektar och bär.
Biotopvärde	Visst biotopvärde
Artvärde	Lågt artvärde
Värdearter	Inga påträffade värdearter
Naturvärdesklass	Naturvärdesklass 4, visst naturvärde (preliminär bedömning pga förstudienivå)
Motivering	Objektet når ett visst biotopvärde eftersom de blommande buskarna bidrar med nektar och bär samt att både träd och buskar ger skydd och bomöjligheter.

Bilaga 1

Uppdragsnamn: NVI Älvsunda 7:8 m.fl., Vid Marabouområdet, Upplands Väsby kommun
Uppdragsnr: 108 90 14

Objekt ID	E
Fältbesök	2024-03-06
Inventerare	Cecilia Rätz
Naturtyp	Skog och buskmark
Biotoptyp	Bryn
Beskrivning	Brynzon med ung björk och asp samt äldre individ av gran men framför allt tall varav ett flertal är gamla grova och spärrgreniga och står i solbelyst läge vilket ger förutsättningar för flera vedlevande skalbaggar. På två av träden finns spår av reliktböck. Man har avverkat i området och låtit stammar ligga vilket bidrar med död ved som även det gynnar den biologiska mångfalden. I objektet finns inslag av ung asp varav en del är ringbarkad. Även hassel och nypon förekommer. En del bar jord förekommer pga slitage men arter som stormåra, gökärt och smultron ger en fingervisning om att rester av en hävdgynnad flora kan finnas.
Biotopvärde	Påtagligt biotopvärde
Artvärde	Påtagligt artvärde
Värdearter	reliktböck
Naturvärdesklass	Naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde (preliminär bedömning pga förstudienivå)
Motivering	Förekomst av reliktböck på två träd samt misstanken om att markfloran kan innehålla hävdgynnade arter ger ett påtagligt artvärde. Träd- och buskskiktets sammansättning, de goda ljusförhållandena på platsen samt den befintliga döda veden och de döende ringbarkade asparna innebär att det finns många livsmiljöer inom objektet och goda förutsättningar för biologisk mångfald.

Bilaga 1

Uppdragsnamn: NVI Älvsunda 7:8 m.fl., Vid Marabouområdet, Upplands Väsby kommun
Uppdragsnr: 108 90 14

Objekt ID	F
Fältbesök	2024-03-06
Inventerare	Cecilia Rätz
Naturtyp	Antropogen terrester miljö
Biotoptyp	Planterade träd
Beskrivning	Träd- och buskridå av bok, hassel, lönn. Stora delar av marken består av bar jord vilket tyder på flitigt nyttjande av skolbarn för lek.
Biotopvärde	Visst biotopvärde
Artvärde	Lågt artvärde
Värdearter	Inga värdearter påträffade
Naturvärdesklass	Naturvärdesklass 4, visst naturvärde (preliminär bedömning pga förstudienivå)
Motivering	Träd i allér och ridåer i ett öppet landskap bidrar med skydd och spridningsmöjligheter vilket motiverar att objektet får att visst biotopvärde. Att ingen observation av värdearter gjordes innebär ett lågt artvärde.

